

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 6Csp/162/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420202037
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420202037.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobkyne: K. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692 o zdržanie sa zrážok zo mzdy s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8110132708 zo dňa 18.09.2008 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a. s., na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

II. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 20.11.2020 žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8110132708 zo dňa 18.09.2008 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

2. Žalobu odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného Poštová banka, a. s. dňa 18.09.2008 uzavrela Zmluvu o úvere č. 8110132708, ktorej predmetom bolo poskytnutie sumy 1.991,64 eur. Ku dňu podania žaloby na predmetný úver zaplatila sumu 2.728,33 eur, hoci je zo zákona na neho potrebné hľadieť ako na bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou úverovej zmluvy, ale iba ako v nej vpísaný bod 5. To odporuje neskôr účinnému zneniu § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Znamená to, že takáto Dohoda o zrážkach zo mzdy nespĺňajúca citované zákonné kritéria nie je voči zamestnávateľovi uplatniteľná. Žalovaný vo výzve adresovanej jej zamestnávateľovi neuviedol sumu, ktorú celkovo žiada z jej mzdy zrážať, čo robí pre neurčitosť túto výzvu neúčinnou. Žalovaný jej v odpovedi na žiadosť pred dvoch rokov uviedol, že si nárokuje zaplatenie sumy 6.646,68 eur, čo však vôbec nevyplýva zo zmluvy o úvere a navyše konanie žalovaného spĺňa znaky úžery. Keďže žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy a ona nemá možnosť ich vykonávanie zastaviť, má za to, že táto žaloba je dostatočne dôvodná. Zároveň žiadala, aby súd do právoplatného skončenia vo veci samej nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy.

3. Žalobkyňa ako dôkazy označila a predložila listinu označenú ako Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy. Výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy, zmluvu o úvere zo dňa 18.09.2008, vyjadrenie k žiadosti zo dňa 26.10.2018 s aktuálnym stavom pohľadávky ku dňu 26.10.2018 a platobnú históriu.

4. Uznesením č. k. 6Csp/162/2020-17 zo dňa 27.11.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. 8110132708 zo dňa 18.09.2008 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 6Csp/162/2020. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.12.2020 a vykonateľnosť dňa 04.12.2020.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 22.01.2021 uviedol, že nepopiera uzatvorenie zmluvy o úvere so žalobkyňou, avšak s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C- 42/15 a rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 22.02.2016, sp. zn. 9C/404/2015 má za to, že zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, keďže nemusí priamo obsahovať údaje o výške, počte a termíne splátok, ale postačí, ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v tomto prípade zmluva o úvere spĺňa, keď jasným spôsobom obsahuje údaje o výške (52,88 eur), počte (70 mesačných splátok) a termíne (k 18. dňu v mesiaci, počnúc dňom 18.10.2008 so splatnosťou do 18.07.2014) jednotlivých splátok. Predmetná zmluva o úvere preto nie je bezúročná a bez poplatkov. K dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. ešte neplatilo a neexistovalo. Žalobkyňa nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jej strane. Nakoľko nesie dôkazné bremeno, je jej povinnosťou preukázať, že zmluvu neuzavrela slobodne, s výnimkou prípadu, ak by v čase jej podpisu bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, resp. jej spôsobilosť bola obmedzená. V opačnom prípade ide len o účelové a ničím nepreukázané tendenčné tvrdenie. Podľa žalovaného dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým, dokonca ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Na podporu svojho vyjadrenia poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/994/2013 a rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C/197/2014. Navyše podľa neho inštitút dohody o zrážkach zo mzdy, upravený ustanovením § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, nikde neuvádza povinnosť zmluvných strán (veriteľa a dlžníka) určiť si výšku zrážok zo mzdy. Z pohľadu zákona na to, aby bola dohoda o zrážkach zo mzdy medzi dvoma zmluvnými stranami platná, vyžaduje sa, aby bola uzatvorená v písomnej forme. Samotný zákon však neobsahuje ustanovenie o tom, že sú zmluvné strany povinné v dohode určiť si výšku zrážok zo mzdy, určuje však, že výška zrážok zo mzdy nesmie byť väčšia, aká by bola pri výkone rozhodnutia. Na základe zmluvy o úvere boli žalobkyňi poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazala v pravidelných splátkach uhrádzať. Pohľadávka žalovaného bola zabezpečená prostredníctvom dohody o zrážkach. Nakoľko zo strany žalobkyne došlo k omeškaniu so splátkami, vznikol žalovanému nárok na úroky z omeškania, ako aj oprávnenie uspokojiť svoju pohľadávku prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorý si zmluvné strany medzi sebou dohodli. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy môže slúžiť na zabezpečenie pohľadávky veriteľa, ako aj na uspokojenie pohľadávky veriteľa, pričom nejde o zabezpečenie veriteľovej pohľadávky v prípade, že ju dlžník sám neuspokojil, ale dlžník zabezpečuje pohľadávku svojho veriteľa tým, že dáva súhlas na to, aby bola veriteľova pohľadávka uspokojená postupne, a to zrážkami zo mzdy dlžníka. Ako je to aj v tomto prípade, žalobkyňa dala žalovanému súhlas na výkon zrážok zo mzdy pre prípad, že sa dostane s úhradou splátok do omeškania, pričom sa teraz tento súhlas snaží obísť. Uviedol, že nepopiera, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zväžiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť

spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Miera ochrany spotrebiteľa má svoje limity a nemôže byť absolútna, pričom táto miera je daná úrovňou spotrebiteľa. V opačnom prípade dochádza k narušeniu princípu rovnosti účastníkov (poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009 a odlišné stanovisko sudcu Milana L'alíka k rozhodnutiu Ústavného súdu I. ÚS 547/2012). Nakoľko z dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva na základe akého právneho titulu vznikla, resp. akú pohľadávku zabezpečuje, nesúhlasil s argumentáciou žalobkyne a navrhol žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

6. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 07.05.2021, na ktoré sa nedostavil žalovaný, ktorý ospravedlnil svoju neúčasť a zároveň súhlasil, aby sa pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. Na pojednávanie sa nedostavila žalobkyňa, ktorej neúčasť ospravedlnil jej právny zástupca. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti žalobkyne a žalovaného.

7. Žalobkyňa na pojednávaní súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu k podanej žalobe uviedla, že žaloba sa opiera o tri námietky. Prvou je preukázaná bezodplatnosť úveru, pričom tvrdenie žalovaného k tejto okolnosti nie je pravdivé, nakoľko zmluva, ktorá je podkladom tohto konania bola uzavretá za účinnosti predchádzajúceho zákona č. 258/2001 Z. z. a vychádza zo smernice EÚ č. 87/102, ktorá v záverečných ustanoveniach uvádza, že umožňuje štátom prijať aj prísnejšie opatrenia, preto rozhodnutie súdneho dvora EÚ 42/15 nie je na túto vec aplikovateľné. Druhou je skutočnosť, že napriek tomu, že § 5a ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa nebol účinný v čase uzavretia zmluvy, je ho nutné dodržiavať v čase uplatnenia nároku u zamestnávateľa. A posledným dôvodom pre vyhovieť žalobe je skutočnosť, že nárok z poskytnutého úveru je od júla 2017 premlčaný, a preto nie je možné obísť súd takouto cestou mimosúdneho výkonu. K bodu 5 zmluvy o úvere uviedla, že do času, kým prišla k právnenému zástupcovi o tomto bode nevedela, a teda v konečnom dôsledku, nevedela o tom, že spolu so zmluvou o úvere uzavrela dohodu o zrážkach zo mzdy. Vzhľadom k uvedenému trvala na tom, aby súd jej žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

8. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou, nakoľko vykonanie žiadneho z nich nebolo stranami namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné, či neúčelné a žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobkyňa dňa 18.09.2008 uzavrela s Poštovou bankou, a. s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 zmluvu o úvere č. 8110132708, predmetom ktorej bol záväzok banky poskytnúť žalobkyňi úver vo výške 1.991,64 eur (60 000,- Sk) a záväzok žalobkyne úver spolu s jeho nákladmi splatiť v 70 mesačných splátkach vo výške 52,88 eur (1.593,- Sk) so splatnosťou prvej splátky dňa 18.10.2008 a konečnou splatnosťou dňa 18.07.2014. Celková výška nákladov je v zmluve uvedená vo výške 1.476,24 eur (44.473,09 Sk), RPMN banky 23,14 % a úroková sadzba 21 %. Podľa bodu 5. zmluvy o úvere: „Podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4, bod 4.8 OP pre úver“. Z listiny datovanej dňom 28.10.2020 označenej ako „Predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy. Výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy“ vyplýva, že touto listinou žalovaný s poukazom na rad zmlúv o postúpení pohľadávok, ktorou mu Poštová banka a. s. postúpila pohľadávku voči žalobkyňi zo zmluvy o úvere spolu s jej príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými, požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne. Listom zo dňa 26.10.2018 označeným ako „Vyjadrenie k žiadosti“ žalovaný oznámil žalobkyňi, že voči nej eviduje aktuálnu výšku pohľadávky k 26.10.2018 v sume 6.646,68 eur.

10. Z platobnej histórie vyplýva, že žalobkyňa od 16.01.2009 do 17.12.2012 uhradila žalovanému, resp. jeho právnenému predchodcovi na istinu sumu vo výške 1.991,64 eur, na úroky sumu 2.369,12 eur a na poplatky sumu 64,08 eur.

11. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 3 ods. 5 prvá veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu 18.09.2008 (ďalej len zákon č. 250/2007 Z. z.) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu 18.09.2008 (ďalej len zákon č. 258/2001 Z. z.) na účely tohto zákona sa rozumie písm. a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme; písm. b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

16. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

17. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z. z. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

18. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník znení účinnom ku dňu 18.09.2008 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

24. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

27. Na základe predložených dôkazov mal súd preukázané, že žalobkyňa dňa 18.09.2008 uzavrela s Poštovou bankou a. s. zmluvu o úvere, a že na základe zmlúv o postúpení pohľadávok práva a povinnosti z tejto zmluvy o úvere nadobudol žalovaný, čím mal súd preukázaný právny vzťah k žalovanému. Uzavretá zmluva o úvere má nepochybne v súlade s citovanou právnou úpravou účinnou v čase jej uzavretia všetky atribúty spotrebiteľskej zmluvy, pretože žalobkyňa pri jej uzatváraní vystupovala ako spotrebiteľ, keďže jej bol poskytnutý úver za iným účelom, ako za účelom výkonu zamestnania, povolania

alebo podnikania a pôvodný veriteľ (právny predchodca žalovaného, banka) pri uzatváraní úverovej zmluvy konal s poukazom na predmet svojho podnikania. V súlade so znením ustanovenia § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy sa v prípade dotknutej úverovej zmluvy jednalo o typ zmluvy (formulárová zmluva) uzatváranej žalovaným vo viacerých prípadoch, pri ktorých je obvyklé, že spotrebiteľ obsah takejto zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

28. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred jednostranne určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Preto Občiansky zákonník zastrešujúci, aj v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy, ochranu spotrebiteľa výslovne deklaroval, že ustanovenia v spotrebiteľských zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a teda neplatné. Znakom tejto kogentnej právnej úpravy je snaha prostredníctvom práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pričom uvedené plynie z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi, ktorý vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, dodávateľ vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, pretože je to práve dodávateľ, ktorý je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené (naformulované) a spotrebiteľ ich spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť, resp. spotrebiteľ má len fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu spotrebiteľ nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Preto účelom právnej úpravy upravujúcej právne vzťahy spotrebiteľského charakteru je práve vyrovnať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa a v tomto smere zákonodarca pod hrozbou neplatnosti koncipoval aj zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

29. V kontexte uvedeného je nesporné, že medzi stranami ide o spotrebiteľský spor, teda o spor zo zmluvy o úvere, ktorej plnenie bolo zabezpečené Dohodou o zrážkach zo mzdy, keďže predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, pričom vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zmluva bola uzavretá medzi žalobkyňou ako spotrebiteľkou a žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom, ako dodávateľom.

30. Súd považoval za potrebné vysporiadať sa aj s otázkou naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne, ktorá sa v zmysle žalobného petitu nedomáha, aby súd výslovne určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, ale domáha sa, aby súd išiel ďalej a aby túto otázku posúdil iba ako otázku predbežnú a v konečnom dôsledku, aby na základe tohto jej predbežného právneho posúdenia uložil žalovanému plniť povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy. Inými slovami, v danom prípade sa nejedná o klasickú určovacou žalobu podľa cit. § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, ale o žalobu na splnenie povinnosti podľa cit. § 137 písm. a) Civilného sporového poriadku, pri ktorej nie je potrebné, aby na strane žalobkyne bol daný naliehavý právny záujem. Eventuálne súdna prax považuje tento druh žaloby aj za osobitný druh žaloby vyplývajúci v danom prípade z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pri ktorej súd naliehavý právny záujem žalobcu (spotrebiteľa) neskúma (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.03.2019).

31. V súčasnosti je použitie dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch výslovne zakázané v zákone č. 250/2007 Z. z. s výnimkou individuálneho dojednanja po dôslednom poučení o dôsledkoch jej uzavretia s tým, že spotrebiteľ ju má možnosť odmietnuť (oboma stranami uvádzaný §5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z.). V čase, keď strany uzatvorili zmluvu o úvere, ktorá obsahuje i dohodu o zrážkach zo mzdy, však takéto ustanovenie v slovenskej právnej úprave nebolo. Na druhej strane však nemožno ignorovať skutočnosť, že v tom čase Občiansky zákonník obsahoval ustanovenie § 53, ktoré zakazuje, aby spotrebiteľská zmluva obsahovala ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nezastáva názor, že by každá dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom bola automaticky zmluvným ustanovením, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Žalovaný správne poukazoval vo svojom vyjadrení na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom práva upraveným v Občianskom zákonníku a že v čase uzavretia zmluvy o úvere dňa 18.09.2008 žiadne ustanovenie právnych predpisov nebránilo tomu, aby dohodu o zrážkach zo mzdy uzavrel aj spotrebiteľ

s dodávateľom. Skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie bez toho, aby sa musel obrátiť na súd za účelom získania exekučného titulu, podľa názoru súdu nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Za predpokladu, že spotrebiteľ preferuje takýto spôsob uspokojenia pohľadávky veriteľa, môže to byť vyjadrenie jeho rozhodnutia, že je pre neho finančne výhodné týmto spôsobom uspokojovať pohľadávku veriteľa bez toho, aby musel platiť náklady exekútora v exekučnom konaní a náklady trov konania v konaní, ktorým by veriteľ musel voči nemu získať exekučný titul. Preto samotná skutočnosť, že dlžník vopred vedome uzavrie dohodu o zrážkach zo mzdy a tým si zvolí taký spôsob uspokojovania veriteľa, ktorý nevyžaduje ingerenciu ďalších orgánov (všeobecný súd, resp. rozhodcovský súd, exekútor), nemôže byť vyhodnotená ako porušenie práv spotrebiteľa.

32. Dohoda o zrážkach zo mzdy je špecifickým inštitútom civilného práva a o jeho opodstatnenosti je možné viesť odborné polemiky. Zásadné však je, že tento inštitút je upravený v Občianskom zákonníku ako prípustná možnosť riešenia finančnej disciplíny dlžníka, vrátane spotrebiteľov. Uvedenému nasvedčuje aj skutočnosť, že aj súčasná právna úprava výslovne pripúšťa použitie dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch v zákone č. 250/2007 Z. z., ako už bolo vyššie uvedené, za predpokladu individuálneho dojednania dohody o zrážkach zo mzdy a po dôslednom poučení spotrebiteľa o dôsledkoch jej uzavretia s tým, že spotrebiteľ ju má možnosť odmietnuť. Ak ju neodmietne ale prijme, takéto rozhodnutie je podľa súčasnej právnej úpravy nutné rešpektovať. Pokiaľ zákon výslovne pripúšťa a upravuje určitý spôsob úpravy právnych vzťahov medzi zmluvnými stranami, nie je možné dospieť k záveru, že rešpektovaním právnej úpravy dochádza k narušeniu práv slabšej strany. Preto možno uzavrieť, že všeobecne dohoda o zrážkach zo mzdy, pokiaľ je dojednaná medzi spotrebiteľom a dodávateľom vedome, na základe vôľového rozhodnutia spotrebiteľa, nemôže byť nekalou podmienkou, ktorá by bránila veriteľovi, aby svoju pohľadávku uspokojoval práve prostredníctvom zrážok zo mzdy.

33. Práve individuálne skutkové okolnosti v sporoch sú tým hlavným vodítkom, na základe ktorého môže súd rozhodnúť o tom, či dohodu o zrážkach zo mzdy spotrebiteľ uzavrel s veriteľom platne, alebo nie. Dohoda o zrážkach zo mzdy, rovnako ako každé iné zmluvné dojednanie, je uzatváraná medzi zmluvnými stranami na základe kontraktáčného mechanizmu všeobecne upraveného v Občianskom zákonníku. Na to, aby mohla dohoda vzniknúť, je nevyhnutné, aby vôľa oboch zmluvných strán smerovala k rovnakému záväzku. Práve z tohto dôvodu bolo nevyhnutné preskúmať okolnosti uzavretia zmluvy o úvere obsahujúcej dohodu o zrážkach zo mzdy.

34. Predmetom tohto súdneho konania je teda preskúmanie zákonnosti „Dohody o zrážkach zo mzdy“, ktorá mala byť uzavretá dňa 18.09.2008 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného ako súčasť úverovej zmluvy zo dňa 18.09.2008. Súd opätovne zdôrazňuje, že sa síce plne stotožňuje s obrannou argumentáciou žalovaného, že inštitút dohody zrážok zo mzdy je podľa § 551 Občianskeho zákonníka legitímnym prostriedkom slúžiacim veriteľovi na zabezpečenie jeho dlhu, ktorý vzniká na základe dobrovoľnosti dohodou zmluvných strán a ktorým je veriteľ chránený pred zlou platobnou disciplínou dlžníka a s týmto tvrdením súd nijako nepolemizuje, avšak podotýka, že predmetom skúmania tohto súdneho konania nie je (ne)platnosť dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu jej aplikácie v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu, ale dôvodom tohto skúmania je pre spotrebiteľa málo transparentný spôsob jej uzavretia resp. okolnosti procesu jej vzniku. Inými slovami povedané, dohoda o zrážkach zo mzdy je v danom prípade neplatná nie z dôvodu, že ako zabezpečovací inštitút bola použitá v spotrebiteľskom vzťahu, ale z dôvodu pre spotrebiteľa netransparentného procesu jej vzniku. Preto ak existuje, čo i len hrozba vymozenia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia (súd), ale spravidla podnikateľ (veriteľ) a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

35. Dohoda (zmluva) o zrážkach zo mzdy je riadnym dvojstranným právnym úkonom, t. j. v zmysle ustanovenia § 34 Občianskeho zákonníka je dvojstranným prejavom vôle smerujúcim k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom vôle spájajú a to za predpokladu, že spĺňa zákonný atribút platnosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka založený na slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne prejavenej vôli zmluvných strán, bez ktorej niet ani právneho úkonu. Preto aj dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje, aby aj priemerný spotrebiteľ, ktorému sa takáto vopred

predpripravená dohoda k podpisu predsúva veriteľom (dodávateľom), mal informáciu o tom, čo je jej obsahom a aké sú jej dôsledky, t. j. aby mal informáciu, čo uzatvorenie tohto právneho úkonu znamená. Uvedená požiadavka je plne legitímnou nie len vzhľadom na uvedené zákonné požiadavky kladené na proces jej vzniku (slobodné, informované a vedomé rozhodnutie), ale keďže inštitút dohody o zrážkach zo mzdy, ako už bolo uvedené, umožňuje obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka, je táto požiadavka opodstatnená aj z dôvodu, že aplikácia tohto inštitútu nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale len na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantný tento ex offo súdny prieskum, práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Ako už súd uviedol aj v nariadenom neodkladnom opatrení, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

36. V danom prípade z predloženej zmluvy o úvere zo dňa 18.09.2008 je zrejmé, že predmetná žalobou napadnutá „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ nemá charakter informovanej a vedomej dohody (zmluvy) oboch zmluvných strán s jej všetkými podstatnými zákonnými náležitosťami, z ktorých by bolo jednoznačne zrejmé, aká pohľadávka, čo do titulu jej vzniku a pohľadávka v akom rozsahu je ňou zabezpečená (v úverovej zmluve je len uvedené, že má byť zabezpečená pohľadávka banky cit. „...vzniknutej zo ZoU“, bez identifikácie tejto úverovej zmluvy, pričom to, že toto prehlásenie je súčasťou určitej úverovej zmluvy nepostačuje na jej identifikáciu), ani za akých podmienok a kedy ju môže dodávateľ (veriteľ) aktivovať, t. j. v podstate z nej nevyplývajú žiadne podstatné informácie o dôvodoch vzniku, o aplikácii a dôsledkoch tohto inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy. V danom prípade sa jedná skôr iba o akési prehlásenie zmluvných strán o uzavretí tejto Dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré je však dokonca obsiahnuté iba v bode (5) zmluvy o úvere v rámci husto písaného textu, ktorý je možné nazvať, resp. označiť aj ako Záverečné ustanovenia zmluvy, t. j. už aj tým, že sa toto prehlásenie nachádza iba v tzv. záverečných ustanoveniach, kde sa zväčša nachádzajú už iba akési doplňujúce informácie, pre záväzkový vzťah nie existenčne podstatného charakteru, ani nemohlo u spotrebiteľa (žalobkyne) evokovať potrebu bližšie si tieto ustanovenia všimnúť a venovať im pozornosť, toľko ak ani nemala vedomosť o podstate toho zabezpečovacieho inštitútu. Inými slovami, už aj len vďaka „umiestneniu“ tejto dohody, keď bola podľa žalovaného riadne so žalobkyňou dojednaná Dohoda o zrážkach zo mzdy, možno len ťažko uveriť tvrdeniam, že žalobkyňa vedela resp. musela aspoň tušiť, že sa v týchto ustanoveniach nachádza resp., že sa medzi nimi môže „skrývať“ tzv. „Dohoda o zrážkach zo mzdy“. Aj na pojednávaní súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobkyňa uviedla, že o existencii tejto dohody sa dozvedela, až keď ju právny zástupca na túto dohodu upozornil pri ich prvom stretnutí, t. j. najskôr pri podpise plnej moci dňa 18.11.2020. Z uvedeného je evidentné, že v danom prípade sa jedná o formulárový, veriteľom vopred predpripravený typ zmluvy, ktorý bol žalobkyňi predložený k podpisu, ktorá ju podpísala bez akéhokoľvek poučenia a bez možnosti ovplyvniť alebo odmietnuť túto dohodu podpísať, ak chcela úver. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, žeby žalobkyňi boli pred jej podpisom poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Žalobkyňa teda nemala k dispozícii jasné a zrozumiteľné informácie umožňujúce jej si vôbec uvedomiť, že s úverovou zmluvou uzatvára aj Dohodu o zrážkach zo mzdy a ani pochopiť inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, preto súd má za to, že táto Dohoda je neplatným zmluvným dojednaním. Aj vzhľadom na vyjadrenie žalobkyne je nepochybné, že na jej strane absentovala vôľová zložka uzavrieť dohodu, a preto k jej uzavretiu nemohlo ani platne dôjsť.

37. Pokiaľ sa žalovaný v písomnom vyjadrení bránil uvedením skutkového tvrdenia, že k platnému uzavretiu dohody došlo, keď uviedol, že žalobkyňa dala súhlas na zrážky zo mzdy a dohodu uzavrela dobrovoľne a s vedomím jej rozsahu, znášal v zmysle Civilného sporového poriadku dôkazné bremeno, z ktorého by vyplývalo, že na strane žalobkyne naozaj došlo k uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy vedomo a s plným vedomím si právnych následkov jej uzavretia. Žalovaný však žiadnym spôsobom nepreukázal, že by informoval žalobkyňu o tom, že spolu so zmluvou o úvere uzatvára aj ďalšie samostatné zmluvné dojednanie, a to dohodu o zrážkach zo mzdy. Zároveň účinne nevyvrátil tvrdenie žalobkyne, že táto si uzavretia tejto dohody nebola vedomá.

38. Za danej situácie, kedy žalovaný už aktivoval dohodu o zrážkach zo mzdy a požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok z jej mzdy, a to na základe takejto neplatnej Dohody o zrážkach

zo mzdy, t. j. za situácie kedy žalovaný už podnikol kroky smerujúce k vymoženiu jeho pohľadávky zabezpečenej neplatnou Dohodou o zrážkach zo mzdy, je podľa súdu namieste tomuto účastníkovi uložiť povinnosť vo forme zdržania sa použitia takejto Dohody, pretože neplatná Dohoda o zrážkach zo mzdy nemôže pre žalovaného zakladať žiadne práva.

39. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dlžník sa pri realizácii neplatnej Dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikateľa. Prítom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal a rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

40. Aj keď žalovaný vo svojom vyjadrení poukazyval na limitu ochrany spotrebiteľa, keď podľa neho v dôsledku zvýšenej ochrany spotrebiteľov dochádza k narušeniu princípu rovnosti účastníkov konania, súd k tomuto jeho vyjadreniu uvádza, že v tomto ohľade by sa žalovaný (dodávateľ, veriteľ) nemohol zbaviť svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky ani s poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) a uplatnením dôsledkov tohto princípu v neprospech žalobkyne (spotrebiteľa), pretože kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovať v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

41. Súd preto uzatvára, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že žalovaný nepreukázal splnenie podmienok prípustnosti Dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho prostriedku, a to pokiaľ ide o riadne poučenie žalobkyne o následkoch uzavretia takejto Dohody o zrážkach zo mzdy a vytvorenie podmienok pre žalobkyňu ako spotrebiteľku, aby mala možnosť túto dohodu odmietnuť. Ako uviedla žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní súdu, zmluvu uzavrela bez toho, aby vedela, že sa v nej nachádza Dohoda o zrážkach zo mzdy, pričom o tom sa dozvedela, až pri prvom stretnutí s právnym zástupcom. So zreteľom na všetky uvedené okolnosti a náležité vysvetlenie, ktoré žalobkyňa poskytla, prešlo dôkazné bremeno na vyvrátenie týchto skutočností na žalovaného, ktorý však okolnosti a vysvetlenia uvádzané žalobkyňou nevyvrátil. Z uvedeného vyplýva, že k uzavretiu právneho úkonu nedošlo aj pre absenciu vôle na strane žalobkyne, ktorá ani nebola zo strany žalovaného riadne poučená o existencii a následkoch uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy. Keďže žalobkyňa sa s týmto „ustanovením“ podľa ktorého mala plniť, nemala možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, je potrebné toto ustanovenie podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka považovať za neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve a z tohto dôvodu aj neplatnú, a preto vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody súd žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel a uložil žalobcovi povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

42. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

43. Pri spotrebiteľských zmluvách je potrebné klásť osobitný dôraz na kategóriu dobrých mravov ako na pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, v ktorom podľa § 4 ods. 5 predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Súd má v tomto smere za to, že neposkytnutie základných informácií o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a o jeho dôsledkoch nemožno hodnotiť inak ako porušenie zákazu konať v rozpore s dobrými mravmi, čo aj pred účinnosťou ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spôsobovalo neplatnosť takéhoto právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v čase uzatvárania zmluvy o úvere ako poskytovateľ úveru mal povinnosť poskytnúť žalobkyni jasné a zrozumiteľné informácie o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, najmä za situácie, ak na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa mohli vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby boli nároky uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom.

44. Aj na základe uvedeného súd považoval za dôvodné žalobe vyhovieť v plnom rozsahu bez potreby prieskumu dodržania zákonných obligatórnych náležitostí v zmluve v súlade s § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. nakoľko žalovaný dôsledne nekonal v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa a v súlade s dobrými mravmi. Záverom súd uvádza, že je nevyhnutné prisvedčiť aj námietke premičania vznesenej právny zástupcom žalobkyne na pojednávaní súdu, keďže dátum konečnej splatnosti v zmluve o úvere je 18.07.2014, a preto je nepochybné že nárok žalovaného zo spotrebiteľskej zmluvy je od 18.07.2017 premičaný.

45. Súd v rámci svojho rozhodnutia poukazuje aj na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, a to napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 15Csp/81/2016 zo dňa 07.06.2018, sp. zn. 17C/387/2015 zo dňa 08.03.2017, rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 17Csp/29/2019 zo dňa 21.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/10/2020 zo dňa 28.05.2020, rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/87/2016 zo dňa 10.05.2017 a rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 8Csp/7/2019 zo dňa 24.06.2020.

46. Podľa § 330 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

47. Podľa § 333 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

48. Podľa § 335 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

49. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutím vo veci samej bolo žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovené, t. j. nedošlo k jej zamietnutiu, odmietnutiu ani k zastaveniu konania (§ 335 ods. 1 Civilného sporového poriadku), bolo bez právneho významu rozhodovať o zrušení vo veci nariadeného neodkladného opatrenia, ktorého trvanie účinkov je obmedzené iba do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej (§ 333 Civilného sporového poriadku).

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku a vzhľadom na plný úspech žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.